

Presentado polo alumnado e
profesorado do CEIP
Ortigueira (Vedra) 1º e 2º E.P

Memoria do Proceso de Creación do Podcast “Eco do Pasado”

VII Concurso de Podcasts –
Radio na biblio

1-INTRODUCCIÓN

2-IDEA E PLANIFICACIÓN

3-GUIONALIZACIÓN

4-GRAVACIÓN

5-EDICIÓN

6-PUBLICACIÓN E DIFUSIÓN

ÍNDICE

1-INTRODUCCIÓN

Este documento recolle o proceso de elaboración do noso podcast presentado ao concurso, detallando as fases de planificación, gravación, edición e publicación. Trátase dun programa dirixido ao alumnado de 1º e 2º curso do CEIP Ortigueira, onde a biblioteca escolar actúa como o centro neurálxico de todo o proceso, fomentando a creatividade e a aprendizaxe compartida. A nova biblioteca é, sen dúbida, un espazo de enorme valor para toda a comunidade educativa. Un lugar que non só alberga libros, senón que tamén fomenta o coñecemento, a creatividade e o traballo colaborativo. A súa apertura representou un gran avance, pois contar cun espazo moderno e versátil como este é unha auténtica fortuna.

Foi aquí onde se levou a cabo a gravación do noso podcast, un proxecto no que os nenos participaron de principio a fin. Desde a planificación e o guión ata a gravación e edición, todo o proceso se desenvolveu na biblioteca, converténdoa nun verdadeiro centro de produción e experimentación. Neste ambiente inspirador, puideron explorar novas formas de expresión, aprender técnicas de comunicación e descubrir o potencial da palabra falada.

A satisfacción de contar con esta nova biblioteca é compartida por toda a comunidade. Este espazo non é só un lugar de lectura, senón tamén de intercambio de ideas e creación colectiva. A súa existencia abre as portas a innumerables proxectos futuros e reforza a importancia de dispoñer de ambientes que favorezan o desenvolvemento intelectual e creativo de todos.

2-IDEA E PLANIFICACIÓN

A nosa viaxe comezou cunha profunda reflexión sobre a importancia da lingua e da cultura galega. Inspirados pola figura homenaxeada nas Letras Galegas deste ano, decidimos explorar o seu legado a través da palabra falada. A biblioteca escolar foi o punto de partida, un espazo vivo onde atopamos libros, contos e documentos que nos axudaron a comprender mellor a relevancia desta figura na nosa historia.

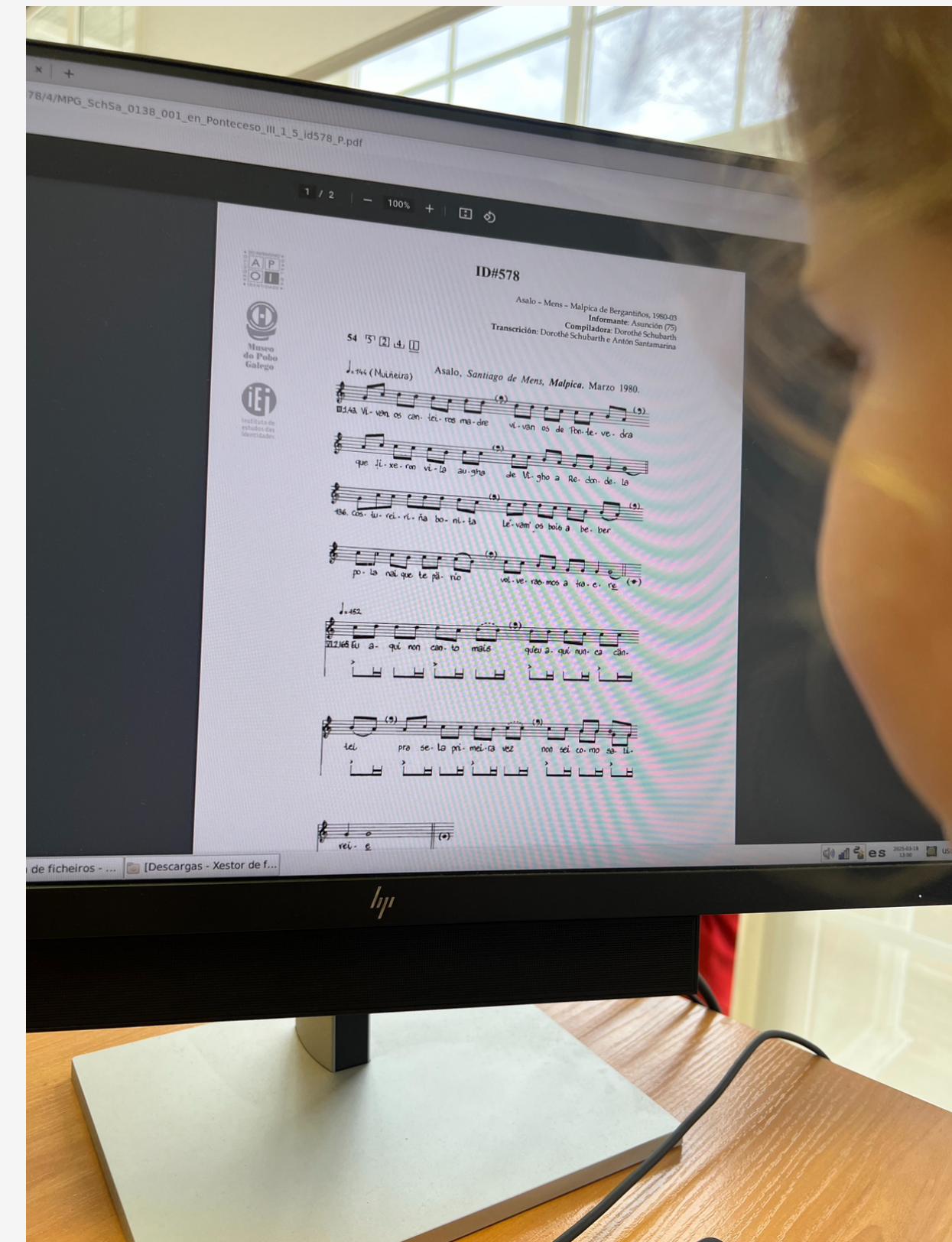
O proceso de planificación levounos a debater sobre a estrutura do programa, escollendo un formato que combinase narrativa, entrevistas e ambientación sonora. A interdisciplinariedade estivo presente en cada paso, pois o proxecto permitiu conectar distintas áreas do currículo, dende a lingua ata a música e a historia.

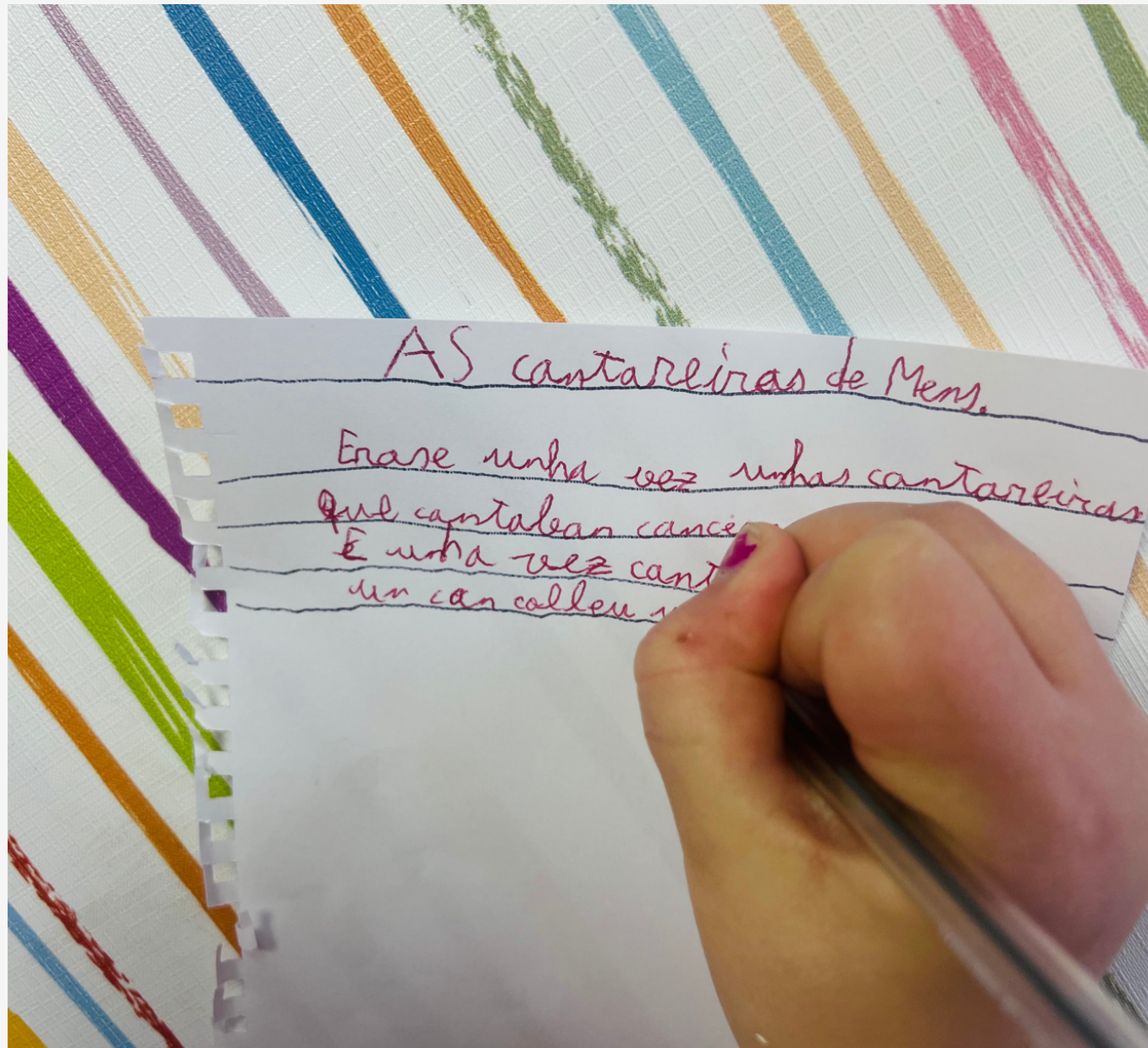
Tamén traballamos de forma específica o desenvolvemento do currículo e o tratamento das competencias clave, tales como a competencia lingüística, dixital, social e cidadá. O estudo das Letras Galegas non só serviu como fonte de inspiración, senón que tamén nos permitiu fortalecer a competencia informacional e mediática do alumnado, ao analizar fontes, elaborar contidos e desenvolver unha narrativa propia baseada na nosa identidade cultural.

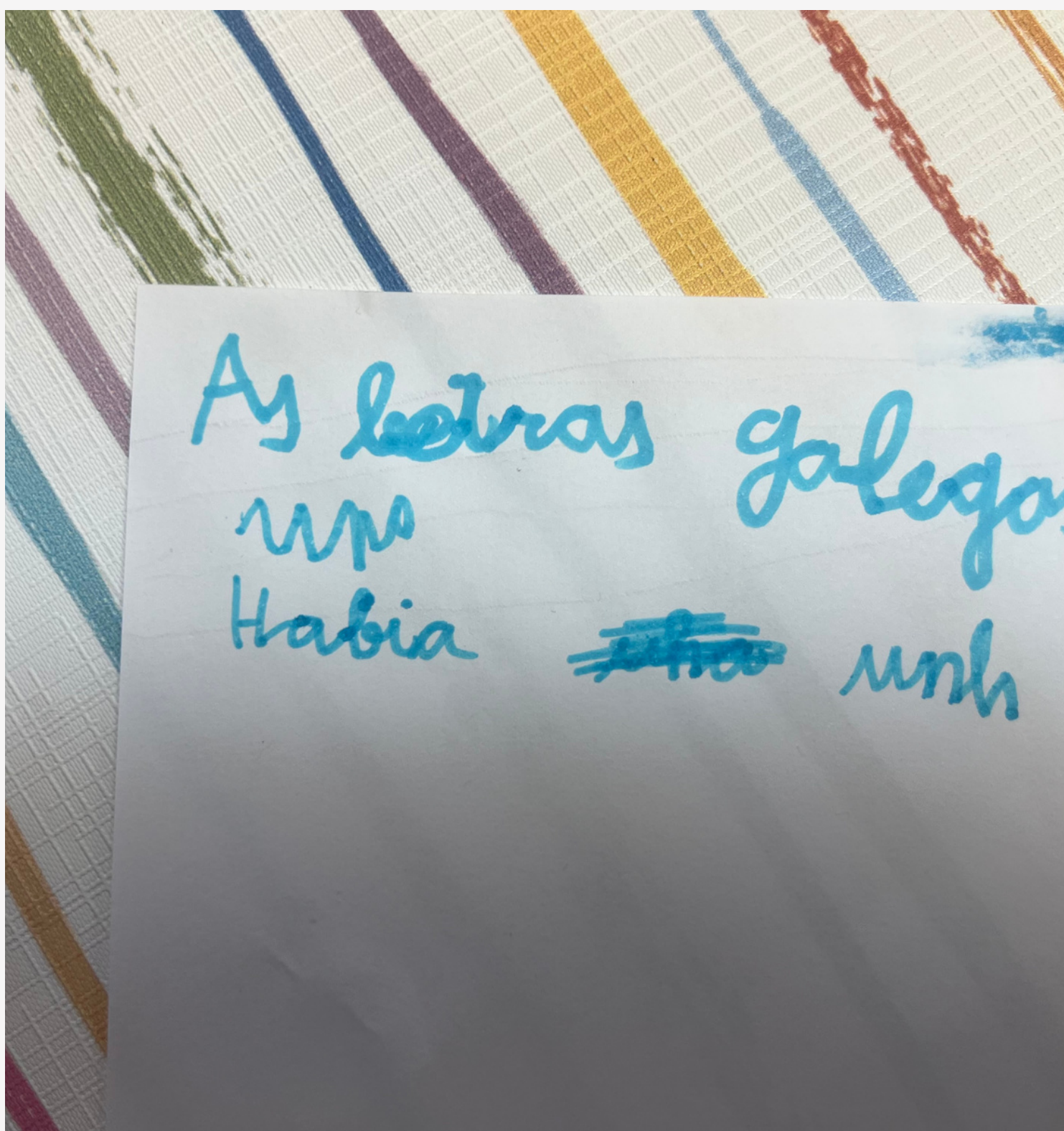
Para darlle un enfoque técnico e profesional á nosa produción, utilizamos medios hardware específicos para o lanzamento de software, efectos e samplers, garantindo unha maior calidade e dinamismo na nosa emisión. O uso destas ferramentas tamén contribuíu á alfabetización mediática do alumnado, brindándolles a oportunidade de experimentar cunha produción sonora real.

Ademais, visitamos a páxina do APOI para coñecer as cantigas das nosas cantareiras, algo que estamos a utilizar todas as semanas, xa que estamos a elaborar un repositorio de cantigas tradicionais recollidas da xente da nosa escola e de Vedra. Este material permanecerá na biblioteca, servindo como fonte de referencia e estudo para futuras iniciativas.

Un dos aspectos máis enriquecedores do noso proxecto foi o traballo arredor da creación literaria. Dentro do noso Taller de Creación Literaria, inspirámonos en Gianni Rodari, un dos grandes protagonistas da nosa biblioteca. Rodari, recoñecido pola súa capacidade para estimular a imaxinación infantil, ofreceu ferramentas valiosas para o desenvolvemento do noso conto. A través da súa metodoloxía baseada no pensamento lateral e na libre asociación de ideas, o alumnado participou en diversas actividades de narración e xogo literario que fixeron posible a construción dunha historia orixinal e creativa, totalmente integrada no noso podcast. Neste proceso, a escaleta-guión moderna tivo un papel esencial. Non só serviu como referencia para estruturar a historia, senón que tamén axudou a definir a interacción entre a narración, os efectos e a música.

Grazas a esta planificación, conseguimos integrar de forma natural sons e ambientacións que reforzaban as emocións e situacións narradas, mellorando a inmersión do oínte. Este taller foi posible grazas á implicación de todo o profesorado, incluíndo as titoras e o equipo encargado da biblioteca, que colaboraron activamente no proceso de creación. Cada docente aportou o seu coñecemento e visión para garantir un enfoque multidisciplinar e enriquecedor. O traballo en equipo foi clave para a cohesión do proxecto, permitindo que cada elemento –desde o guion ata a execución técnica– reflectira a calidade e o esforzo conxunto de todo o alumnado e profesorado implicado.

4-GRAVACIÓN

A gravación foi unha experiencia emocionante e enriquecedora. Para conseguir un efecto máis realista, decidimos capturar sons de ambiente no patio da escola, recreando a sensación dunha emisión en directo. O alumnado participou activamente, asumindo diferentes roles e experimentando coa expresión oral.

A calidade técnica foi un dos nosos obxectivos prioritarios, polo que utilizamos equipos axeitados para garantir unha sonoridade clara e envolvente. O espazo de gravación foi a propia biblioteca escolar, que funciona como un "Tiny Desk" radiofónico, un lugar acolledor e versátil onde puidemos experimentar co son e a posta en escena.

Aproveitamos os recursos da biblioteca ao máximo: libros, arquivos sonoros, ordenadores e a propia radio da biblioteca, que serviu como plataforma para realizar as gravacións.

A nosa iniciativa encaixa perfectamente dentro do marco das competencias ALFIN/AMI (Alfabetización Informacional e Alfabetización Mediática e Informacional), xa que fomentamos a capacidade crítica do alumnado para buscar, interpretar e crear contidos con criterio propio. A biblioteca foi o epicentro deste proceso, facilitando os recursos necesarios para que o noso alumnado adquirise habilidades fundamentais para navegar nun mundo dixital en constante evolución.

5-EDICIÓN

Unha vez completada a gravación, pasamos á fase de edición, unha das máis importantes para dar forma ao noso podcast. Este proceso desenvolveuse integramente na biblioteca, onde os nenos asumiron a total responsabilidade da edición, explorando ferramentas dixitais e técnicas que lles permitiron mellorar a calidade do audio e darlle un acabado profesional ao episodio. O primeiro paso foi escoitar atentamente todo o material gravado, identificando fragmentos que precisaban ser corrixidos ou mellorados. Os nenos aprenderon a eliminar ruídos innecesarios, cortar erros e axustar o volume para garantir que todas as voces se escoitaran con claridade e fluidez. A través deste traballo minucioso, descubriron a importancia da precisión e da paciencia, comprendendo que cada pequeno detalle podía marcar a diferenza no resultado final.

Pero a edición non foi só unha cuestión técnica, senón tamén creativa. Para darlle dinamismo ao episodio, os nenos seleccionaron efectos sonoros que reforzaban as emocións e situacións narradas, así como fragmentos musicais que axudaban a crear a atmosfera axeitada en cada sección. Tamén xogaron coas pausas, colocando silencios estratéxicos que aumentaban o impacto das mensaxes e mantiñan o interese da audiencia.

Todo este proceso foi unha aprendizaxe práctica e colaborativa. A medida que avanzaban na edición, os nenos debateron sobre as mellores opcións para cada parte do episodio, probando distintas versións ata atopar a combinación perfecta. Foi unha experiencia enriquecedora que lles permitiu non só desenvolver habilidades técnicas en edición de audio, senón tamén potenciar o seu pensamento crítico, a súa creatividade e a súa capacidade de traballo en equipo.

Grazas a este esforzo conxunto, o resultado final foi un podcast coidado ao detalle, onde cada elemento foi traballado con dedicación e entusiasmo. A nova biblioteca foi o escenario perfecto para este proceso, converténdose nun espazo de experimentación e aprendizaxe no que os nenos descubriron o poder da edición para transformar unha simple gravación nunha experiencia sonora envolvente e cativadora.

6-PUBLICACIÓN E DIFUSIÓN

Unha vez finalizado todo o proceso das Letras Galegas, publicaremos o podcast na nosa páxina oficial: Radio do Patio, garantindo así que poida ser accesible para toda a comunidade educativa e que permaneza dispoñible como recurso didáctico e cultural.

CONCLUSIÓN

Este proxecto non só nos permitiu desenvolver habilidades de comunicación e traballo en equipo, senón que nos axudou a fortalecer a nosa identidade cultural. A través da exploración da figura homenaxeada nas Letras Galegas e do uso dos recursos da nosa biblioteca, logramos crear unha experiencia sonora que transcende o mero exercicio escolar.

A participación activa de todo o profesorado foi fundamental para o éxito do proxecto. Desde os mestres titores ata os especialistas e o equipo da biblioteca, cada un aportou coñecementos e apoio en diferentes fases do proceso, consolidando unha metodoloxía colaborativa que puxo en valor o traballo en equipo.

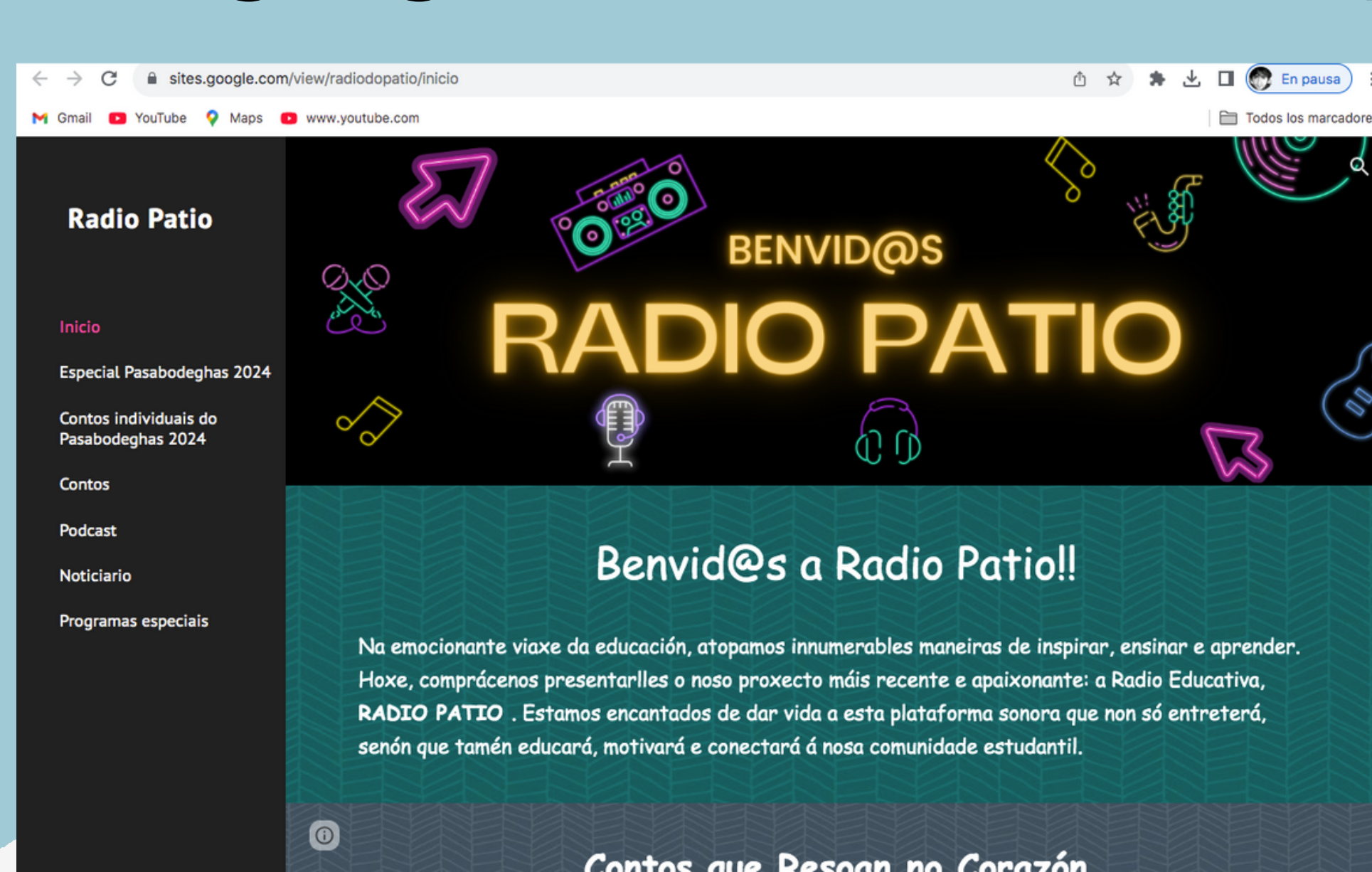
A biblioteca escolar foi, e segue sendo, o motor deste proxecto, un espazo de aprendizaxe compartida onde as palabras cobran vida e onde, grazas a iniciativas como esta, conseguimos fomentar a competencia informacional e mediática do noso alumnado. Ademais, grazas á integración de distintos equipos e programas do centro, logramos aproveitar ao máximo os recursos dispoñibles para desenvolver unha produción sonora que reflicte a riqueza da nosa contorna.

A nosa viaxe non remata aquí. Co material recompilado, estamos a crear un repositorio de sons e cantigas tradicionais, que permanecerá na biblioteca como testemuña deste proxecto e como fonte de inspiración para futuras xeracións.

PARA SEGUIR O NOSO TRABALLO

<https://sites.google.com/view/radiodopatio/inicio>

ANEXOS

GUION NARRATIVO+TÉCNICO

podcast

"ECO DO PASADO" 1º E 2º CURSO DO CEIP ORTIGUEIRA

Un grupo de nenos/as ratopa unha máquina do tempo no seu colexio!
Como a famosa Dorothé Schubarth, viaxan polo pasado de Vedra para
recoller as cancións das Pandereteiras de Mens e doutras cantareiras
homenaxeadas nas Letras Galegas 2025

1 INTRODUCCIÓN: "A MÁQUINA DO TEMPO NO COLEXIO!"

(Sons de patio de recreo, nenos rindo, vento suave)

NARRADOR 1:

PEDRO 1º-No colexio de Vedra, había un lugar moi especial... o sótano
secreto do cole!

NARRADOR 2:

LUCAS 1ºUn día, eu e miñas compañeiras estabamos xogando cando...

PUF! viron algo moi raro!

(Son de botóns electrónicos, luces brillando)

MARTÍÑO:

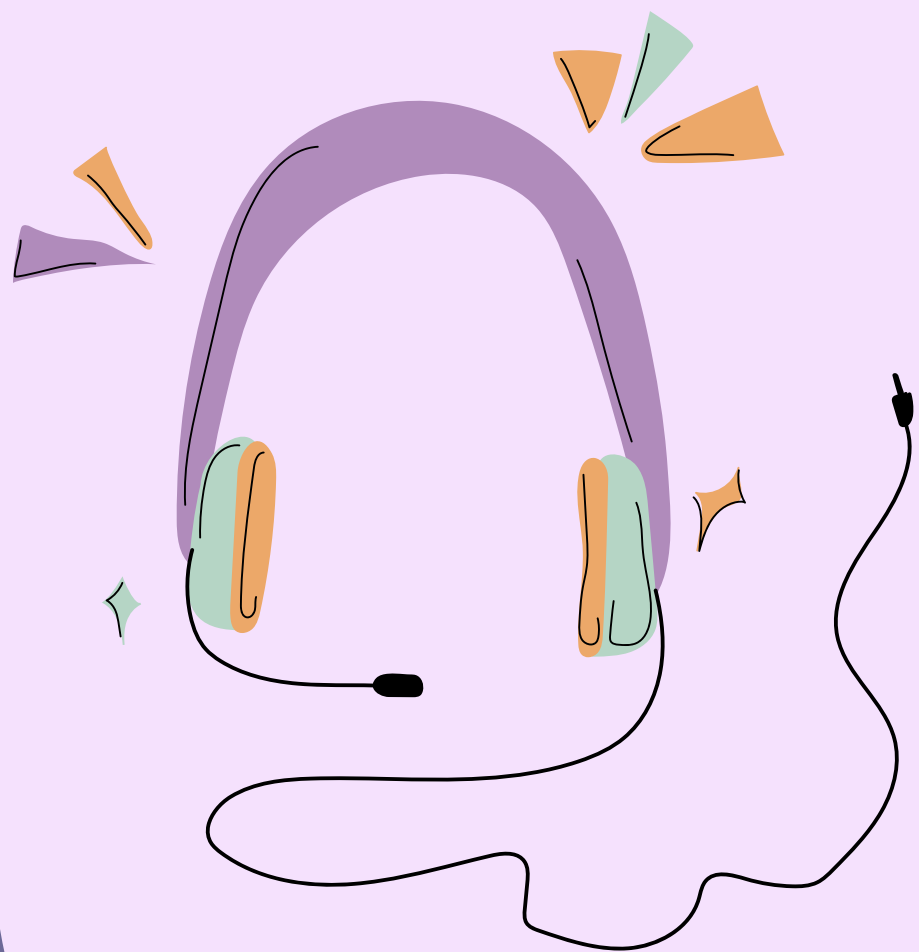
VALERIA 1º Mirade isto! É unha... unha... MÁQUINA DO
TEMPOOO!

UXÍA:

ALEJANDRA 1º Imos probala! A ver que pasa se premo este botón...

(Son de botón preméndose, máquina arrancando... música de tempo
máxico, WHOOOOOSSHHH! ?)

2 ESCENA 1: CHEGADA AO PASADO!

(Sons de paxaros, vento, ruxir dunha feira antiga)

CLAUDIA 1º

De súpeto... os nenos abriron os ollos e... XA NON ESTABAN NO COLEXIO!

MARTIN 2º

Pero...onde estamos

MÁXIMO 2º

Creo que... viaxamos no tempo!!!

ZOE

Os nenos estaban en Vedra... pero hai moitos, moitos anos! Había xente con roupas antigas, carros de bois... e música!

(Sons de pandeireta ao lonxe, xente cantando, feira en marcha)

ALFONSO

Ti Escoitas iso? Son pandereteiras!!

3 ESCENA 2: ENCONTRO COAS CANTAREIRAS DO PASADO

(Sons de pandeiretas soando, mulleres cantando unha cantiga antiga)

XIMENA :

SON EU ADOLFINA CASA, Ai meniños! Que facedes aquí?

CANDELA:

Viñemos dende o futuro! Queremos recoller as vosas cantigas para que nunca se perdan!

VALERIA:

Pois que sorte tedes! Aquí hai moitas cantigas que precisan ser gardadas! Verdade compañeira Eva Castiñeira.

ALEJANDRA 1ª:

Que razón tes compañeira Rosa Casás. Eu cantaba en Muxía! A nosa poesía popular conta historias de mariñeiros e do mar.

(Sons de ondas do mar de fondo)

XIMENA :

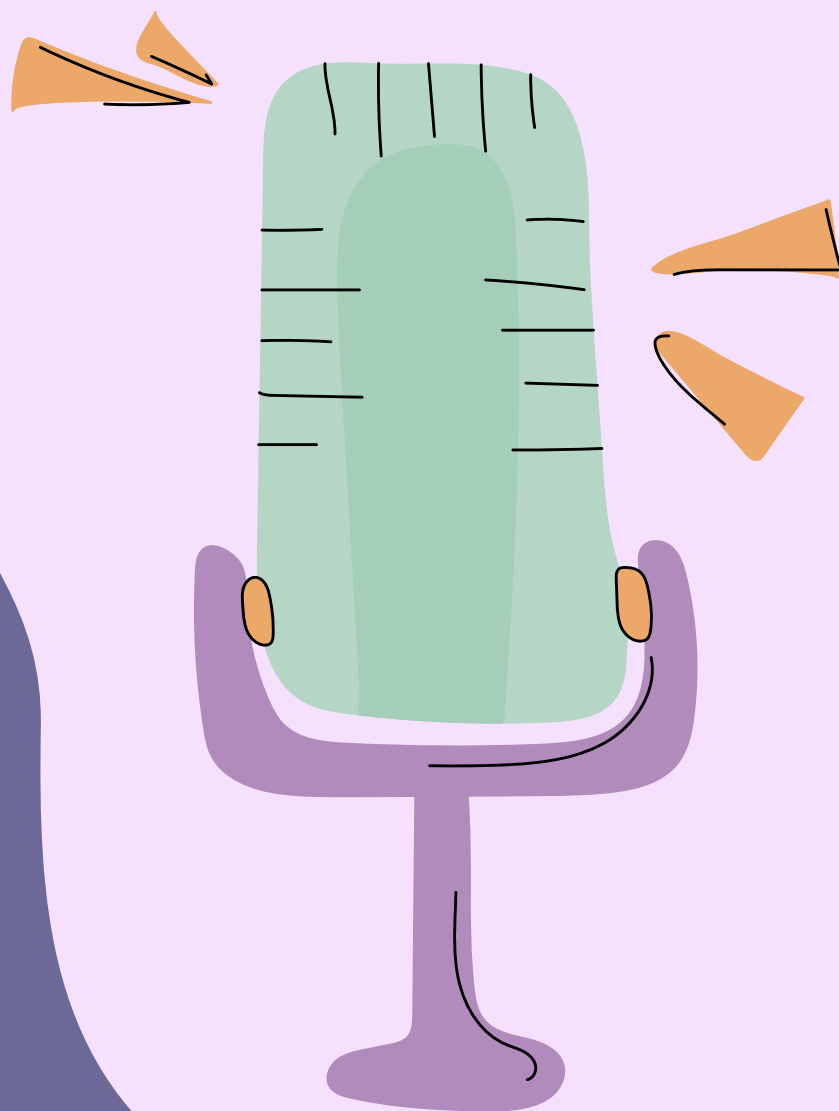
Nós somos as Pandereteiras de Mens! E sempre cantamos en festas e xuntanzas!

CANDELA:

A nosa música acompaña a xente desde sempre!

ZOE:

Logo vós sodes coma Dorothe Schubarth! Veu

4 ESCENA 3: PROBLEMA! A MÁQUINA ESTÁ FALLANDO!

(Son de botóns fallando, luces facendo bip bip raro)

ENZO:

Pero de súpeto... A máquina do tempo comezou a fallar!

MATEO:

A nosa máquina está tola!!

(Sons de chisporroteos eléctricos, luces parpadeando)

MAURO:

Temos que volver ao futuro, pero non queremos esquecer as vosas cancións!

BRAIS

SI, VAMOS

ALEJANDRA 1º:

Non vos preocupedes, meniños! Cando chegedes ao futuro, tocade a pandeireta e recordaredes todo!

(Sons de despedida, pandeiretas soando ca rda vez máis baixiñas)

5 ESCENA FINAL: VOLTA AO PRESENTE!

(Son da máquina funcionando de novo, WHOOOOSH! ?)

MAURO :

De súpeto... os nosos amigos abriron os ollos... e estaban de volta no colexio!

MARTIN:

ALA...Seguimos no noso tempo! Pero...

XIMENA:

Mira o que temos nas mans! Unha pandeireta e...

UNHA CANTIGA ESCRITA!

(Son de pandeireta pequena golpeando, emoción)

ALEJANDRA 2º OU FINAL IMPROVISADO ALTERNATIVO

E así, grazas á súa viaxe no tempo, os nenos de Vedra gardaron para sempre as cantigas das nosas protagonistas, Adolfina e Rosa Casás Rama de Cerceda Eva Castiñeira Santos de Muxía , Manuela Lema , Teresa García Prieto e Prudencia e Asunción Garrido Ameixenda Integrantes estas catro das Pandereteiras de Mens.

QUE VIVAN AS NOSAS LETRAS.

